

Maler seg inn i det gode selskap

Espen Øvrebøe maler blomster, seilskuter og Bergens-motiver. Bildene hans er av sorten høytidlige kunstforståelsegparee helst vil fnyse av. Men nå er 14 av maleriene hans - alle med Bergens-motiver - på plass i ærverdige Kunstforeningen, og Øvrebøe blir en historie om en outsiders inntreden i det gode billedkunst-selskap.

FAVORITT. Espen Øvrebøes eget favorittbilde på utstillingen er fra Klosteret med Amalie Skram-statuen. Det malte han på en uke.

For 46-årige Øvrebøe startet det slik: Øvrebøe maler. Det er en vanlig dag i bakgårdsateljéet i Sverres gate, hvor han såvidt kan skimte Askøy mellom to nabohus. Plutselig dumper inn en for Øvrebøe totalt ukjent mann. Det er Bergens kunstforenings intendant Svein Christiansen, etter sigende på jakt etter en elektrisitetsforretning.

Christiansen snakker sant. Det hadde vært en el-butikk i lokalene tidligere. Men når han først er i atelieret, snuser han rundt. Bildene likner på noen Christiansen såvidt har sett før, hos byens brukthandlere. Det var åpenbart ikke verdens beste kunst, men Christiansen hadde likevel kjøpt et - for det var «noe» ved bildene.

Dette «noe» får han nå bekreftet, særlig i et bilde med Bergensmotiv. Christiansen lirer av seg at han er kunsthistoriker og at Øvrebøe bør

fortsette å male slike, så kanskje han kan ordne med utstilling i Kunstforeningen.

Hopper - hvem?

Når gjesten går, vet Øvrebøe fortsatt ikke at det er Kunstforeningens intendant som har vært på besøk. Først når venner bekrefter at «jo, det var nok Christiansen» og at «det kan være han mente alvor», begynner Øvrebøe å tro på hendelsen.

Dessuten kommer Christiansen oppom litt senere med en bok om Edvard Hopper, den kjente amerikanske storbymaleren, som han mener Øvrebøe slekter på. Begges bilder har bymotiver, «rene» flater og svært få detaljer.

Øvrebøe har aldri hørt om Hopper. I det hele tatt er han forholdsvis beskjedent bevandret i billedkunstens ver-

den, iallfall samtidskunsten. Han har ingen formell utdannelse, hverken i det ene eller andre. Malingen er noe han har holdt på med på si, siden guttedagene da han var blant de flinke i tegneklassen. Etter å ha vært til sjøs og jobbet innen rengjøring noen år, etablerte han en antikvitetshandel i Bergen. En del av arbeidet der besto i å restaurere gamle malerier, noe han lærte seg selv og av konservatorkontakter.

Det var den kunnskapen som så gjorde ham i stand til male bedre og få fram billeduttrykket han søkte.

Mer alvorlig for sin egen del, har Øvrebøe bare malt siden midten av 1980-tallet. Hittil har han solgt bare mellom 40 - 50 bilder, hovedsaklig gjennom byens brukthandlere. Han har aldri tidligere hatt utstilling.

Naivistisk

Hvis han først skal båssettes, må det være innenfor den naivistiske tradisjonen, mener Christiansen. Det er en tegning i bildene man aldri ville funnet hos en maler som hadde kunstakademiuutdannelse bak seg. Øvrebøes bilder har et genuint personlig preg, og det er først og fremst det som gjør dem interessante for Christiansen.

Øvrebøes bilder kan også sies å ha et gammelmodig preg over seg, noe som kommer av at han bruker gamle midler og teknikker han har lært seg i forbindelse med restaureringsarbeidet.

Dette gammelmodige har til og med «lurt» en så anerkjent auksjonsforretning som Bruun Rasmussen i København. Der ble to skutebilder solgt for gode penger for et par år siden. Øvrebøe hadde sendt dem avgårde usignert

og uten øvrige opplysninger vedlagt. Uten å kontakte avsenderen, gjorde auksjonsforretningen sine egne konklusjoner. I katalogen for auksjonen het det at bildene var av en ukjent norsk kunstner og antakelig fra 1800-tallet.

— Øvrebøe er en sjeldenhet, sier Christiansen og definerer ham som folkekunstner og billedmaker. Skikkelig talentfulle sådanne finnes ikke mange av. Også som en av få konsentrerer han seg om klassiske motiver, noe som er et savn i bransjen, ifølge Christiansen. Et stort publikum etter spør landskaper, bymotiver og portretter, men få gode kunstnere beskjeftiger seg med det.